

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Nieuwe vleermuis

Tot 1993 waren er in Europa twee soorten dwergvleermuizen bekend: de gewone en de ruige, ook in Nederland algemeen. Je kunt ze inventariseren met een 'batdetector'. Dat is een klein apparaatje dat voor het menselijk oor te hoge geluiden van vleermuizen omzet in hoorbaar geluid. Rond 1993 werd duidelijk dat er met de batdetector ook vleermuizen werden waargenomen met een heel andere geluidsfrequentie dan de bekende soorten. Stapsgewijs kwam zo aan het licht dat er nog een derde dwergvleermuis bestaat: de kleine dwergvleermuis. In 2007 werd hij voor het eerst in Nederland waargenomen op de Utrechtse Heuvelrug. In de nieuwe Zoogdieratlas is te zien dat de kleine dwergvleermuis ook is gespot in de omgeving van Den Haag en op de Maasvlakte. Mogelijk komt hij dus ook in de landgoedbossen van de oude duinen voor.

Zonder batdetector zou de kleine dwergvleermuis waarschijnlijk nooit als soort ontdekt zijn. Wie vindt de eerste in de duinen?

Wat is er nu te zien in de duinen?

Zomer in het duin: nachtzwaluwen

De geheimzinnigste vogel van het duin is de nachtzwaluw. Schuw en schaars en alleen actief in de late avond en nacht. Je moet wel wat moeite doen en de juiste plekken kennen om ze tijdens een mooie zomeravond te zien of te horen. Je herkent hem aan zijn lang aanhoudende ratelende zang. Soms zie je zijn slanke, verrassend grote silhouet. Hij is te vinden in de Schoorlse Duinen en op enkele Waddeneilanden.

Foto: Martin van der Schalk

Nieuwe natuur bij Langeveld

Vorig jaar heeft het Zuid-Hollands Landschap een voormalige camping en een stuk bollenland weten aan te kopen, samen zo'n drie hectare. De percelen liggen in de bosrijke binnenduintrand ter hoogte van de Langevelderslag in Noordwijk. Ze sluiten mooi aan bij het duinzoomgebied 'Langeveld' en duingebied de Blink, beide in beheer bij het Landschap. De landjes worden ingericht voor duinzoomnatuur, de precieze plannen zijn nog niet bekend. Het zal in ieder geval helpen om de niet al te ruime binnenduinzoom langs de Noordwijkse duinen meer compleet te maken.

De door het Zuid-Hollands Landschap aangekochte percelen sluiten mooi aan bij het duinzoomgebied 'Langeveld'.

Foto: Joost Bouwmeester

Orchideeën in Noord-Hollandse duinen

Dat er best veel orchideeën in de duinen voorkomen wisten we wel. Ton Denters geeft in het natuurblad 'Tussen Duin en Dijk' een mooi overzicht. Maar meer dan twintig soorten, dat is toch wel spectaculair. En dat alleen al in de Noord-Hollandse duinen. Uiteraard zijn er de bekende duinvalleisoorten als moeraswespenorchis, gevlekte orchis en groenknolorchis. Het zeedorpenlandschap kent van oudsher bokkenorchis en hondskruid als bijzonderheden. In een binnenduinbos bij Bergen weet zich nog steeds het zeer zeldzame vogelnestje te handhaven. Maar nu blijken zich in Zuid-Kennemerland ook de superzeldzame poppenorchis en het soldaatje te hebben gevestigd. Het water loopt ons in de floristische mond... Voor orchideeën hoef je echt niet naar Zuid-Limburg!

De poppenorchis met zijn bijzonder gevormde bloemen, net poppen of mensen. Tot voor kort alleen in Zuid-Limburg, nu ook in de duinen van Zuid-Kennemerland.

Foto: Joost Bouwmeester

Schoonheid op een hertenkeutel

Oog voor detail. Natuurfotograaf Theo Westra laat de schoonheid van het duinecosysteem zien in de microkosmos van vruchtlichamen van schimmels. Op een hertenkeutel die langzaam vergaat zien we hier *Pilobolus cristallinus*, ofwel de gewone kogelschieter. Op de top zit in een zwart vliesje een sporenpakketje. Daaronder een orgaan dat zich naar het licht buigt. Onder grote druk knalt dit orgaanje het sporenpakket met grote snelheid weg. Hij groeit alleen op mest en heet in het Engels 'dung canon'. Het is geen zeldzame soort, maar je moet er wel oog voor hebben.

De gewone kogelschieter, een algemeen schimmeltje, op een hertenkeutel.

De macrolens maakt een wereld vol verborgen schoonheid zichtbaar.

Foto: Theo Westra

Meer berichten op duinbehoud.nl, facebook en twitter

Kan je niet wachten op de volgende aflevering van Dwars door de Duinen? Geen probleem. Op www.duinbehoud.nl vind je in de rubriek 'Actueel' (bijna) dagelijks verse nieuwtjes over alles wat er in en om de duinen gebeurt. Op de facebookpagina van Duinbehoud worden ook excursies en andere activiteiten in de duinen aangekondigd. Op twitter vind je het laatste nieuws en de mooiste foto's van de #duinen.

Tentoonstelling 'Romeinse kust'

De oude duinen tussen Katwijk en 's-Gravenzande vormden 1.700 tot 1.900 jaar geleden een belangrijk grensgebied van het Romeinse Rijk. Voorburg - Forum Hadriani - was de regionale hoofdstad. Doorgaande wegen volgden de relatief hoge oude duinruggen. Er waren forten, marktplaatsen en dorpjes van de lokale bevolking. Dankzij vele opgravingen is er inmiddels veel bekend over die tijd. Tot en met 25 september is er in het Leidse Rijksmuseum van Oudheden een tentoonstelling over hoe het in die periode langs de kust en in de duinen toeging. Op de website www.romeinsekust.nl is meer informatie te vinden.

